

Legg terrassen helt fritt

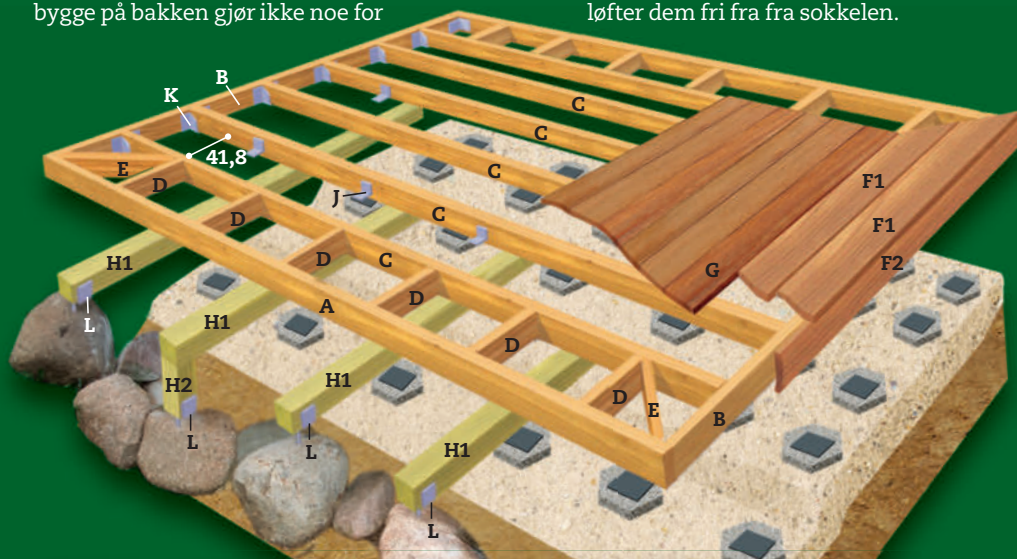
Noen ganger er hagens beste plass et lunt hjørne, andre ganger ved en storslått utsikt. Her bygger vi en flott treterrasse, som kan ligge helt fritt i hagen.

Når utsikten ikke vil komme inn til huset, så må vi legge terrassen ute ved utsikten. Selv om det kan være deilig å gå direkte fra stua ut på terrassen, er det jo også noe fint ved å legge terrassen for seg selv, ved å plassere det lille stykket av orden ute i naturen: i et lunt hjørne, i skyggen av den store blodlønnen – eller som i historien her med utsikt til fjorden. Å bygge på bakken gjør ikke noe for

terrassen, som her er satt i et lett skrånende terreng, slik at en del av sokkelen hviler på heller lagt på grus, og en del er løftet opp fra store steiner med stolpesko.

Terrassens dekke er av den mørke tresorten bankirai, med bord og kant av eik.

For å sikre treet mot fukt på en enkel måte, legger vi gulvet med terrassefleksbeslag, som skrues i bordenes underside, og løfter dem fri fra sokkelen.

DETTE HAR VI BRUKT

45 x 120 mm

trykkipregnet furu:

- 2 langsider (A) à 369,6 cm
- 2 kortsider (B) à 286 cm
- 6 gulvbjelker (C) à 360,5 cm
- 22 tverrbjelker (D) à 25 cm
- 4 skråbjelker (E) à 40 cm

25 x 145 mm eik:

- Kantbord (F), i alt 40 m

25 x 120 mm bankirai:

- 21 dekkbord (G) à 240 cm

100 x 100 mm impr. furu:

- Bærebjelker (H) (evt.)

Dessuten:

- 4 vinkelbeslag (J) à 100 x 100 mm (evt. flere)
- 12 bjelkesko (K) à 45 x 97 mm, utadvendte

- 200-300 beslagskruer, rustfrie, à 5,0 x 40 mm
- Cirka 190 terrassefleksbeslag med rustfrie spesialsruer
- Rustfrie A4 skruer, ca. 300 stk. à 5,0 x 120 mm og 100 stk. à 5,0 x 60 mm
- Grunnmurspapp
- 4 stolpesko (L) (evt.)
- Lim til forankring (evt.)

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:
Dette er nokså omfattende arbeid, litt erfaring hjelper.

TIDSFORBRUK:
En ukes tid

PRIS:
Cirka 10000 kroner, herav cirka 4000 kroner til terrassefleksbeslagene.

Selv om vi bruker bankirai og eik, kan du bruke hvilke som helst andre materialer. Fremgangsmåten er den samme. Pass på at bankiraibordene du kjøper er FSC-sertifisert. Det er din garanti for at bordene er produsert på en miljømessig bærekraftig måte.

Langt liv med skjøtebeslag

Brune plastbeslag er ikke like romantiske som trepropper – men de er et flott tillegg til det dyre treet, og de synes ikke. De skrues i bordenes underside, slik at du helt unngår skruenhull på treetts overside. De løfter bordene så de ligger tørt – og de gir treet full bevegelsesfrihet i bredden. Finn dem på www.gustavsenas.no

Terrassefleksbeslaget fra Wolfcraft skrues fast på undersiden. Flekssonen gir etter når treet beveger seg.

Bordet snus, og den ene enden av beslaget plasseres under nabo-bordet, deretter skrues den andre enden fast.

Bjelkelaget lages

Bjelkelaget er en enkel konstruksjon av trykkimpregnert furu, som du med små variasjoner kan legge stort sett alle terressegulv av tre på.

Her innretter vi alle målene etter bankiraibordenes lengde på 240 cm og eikebordenes bredde på 145 mm – og arbeider overalt med en avstand på 6 mm mellom gulvbordene. De 6 mm luft gir regnet mulighet for å renne av. En smalere glippe kan fange regnvannet, slik at det får altfor god tid til å bli fanget opp av og trukket inn i treet.

Avstanden mellom bjelkene på drøye 40 cm gir et solid og fast dekke med disse 25 mm tykke bordene i bankirai og eik.

TIPS

Du kan bevare noe av den friske fargen ved å gi treet olje hvert år, men det er ikke avgjørende for holdbarheten. Det viktigste vedlikeholdet er jevnlig å feie terrassen, slik at det ikke ligger blad og skitt på gulvet som holder på fukt.

VERKTØY

Vil du skru terrassen sammen uten beslag, kan du bruke 5,0 x 50 mm A4 rustfrie skruer, men dem bør du proppe igjen hullene etter. Du kan unngå propper ved å bruke spesielle terrasseskrur, også 5,0 x 50 mm i A4 rustfritt stål.

WWW

Terrassebord i hardt tre finnes i mange byggmarkeder. Det finnes flere varianter. Les mer om dette på f.eks.: www.trefokus.no, eller på: www.lauvtrebruk.no

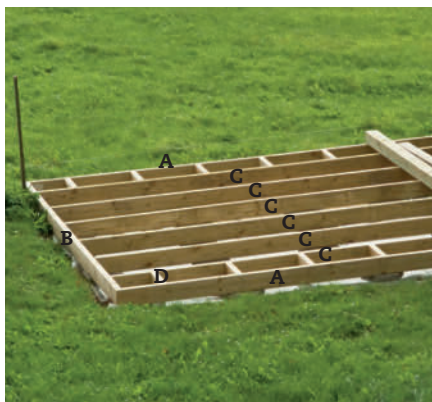
1 Jorden under terrassen graves vekk.

Det handler om å få vekk mold, og nå en stabil råjord, som du kan legge ut grus på. Det går greit å fjerne de 2,5 kubikkmeterne med spade og krafse, men det sparer deg for mange tunge tak om du får maskinhjelp.

I hjørnet her setter du ikke skruer helt ute i vinkelen. Det er for tett på trets endekant.

3 Bjelkelagets hjørner skal skjøtes med vinkelbeslag (J). Husk at du ikke skal sette skruer i alle hull – de skrur i slik at de ikke sprekker opp treet. Bruk alltid beslagskrur i beslagene, her i rustfritt stål, som holder lengst i trykkimpregnert tre.

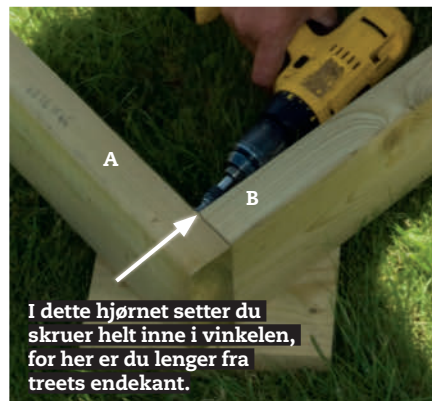
5 Bjelkelaget legges på plass på den stampede stabilgrusen, der vi har lagt ut heller som bjelkene kan ligge på. Bjelkelaget presses i vinkel – når diagonalene er like lange, er vinklene helt rette.

Kapp-/gjærsagen kan du nesten ikke klare deg uten, for treet er hardt – og det fortjener flotte rene snitt.

2 Alle lengder til bjelkelaget kappes

i riktig lengde. De lange lengdene vil du typisk kappe etter en oppstreking, men de korte tverrbjelkene (D) kapper du raskest og mest presis ved å sette en stoppkloss 25 cm fra sagbladet.

I dette hjørnet setter du skruer helt inne i vinkelen, for her er du lenger fra trets endekant.

4 Bjelkelaget skrur sammen. Først settes rammen sammen (A og B) med vinkelbeslagene (J), så settes de lange bjelkene (C) inn med bjelkesko (K), og til slutt settes de korte tverrbjelkene (D) og hjørnebjelkene (E) inn med 120 mm skruer.

6 Mellom bjelker og heller legger vi grunnmurspapp mot oppstigende fukt. Høyden justeres med flere lag papp eller kiler, og begge fikses når bjelkelaget ligger vannrett og understøttet overalt. Vår terrasse krever dog mer enn papp.

Bjelkelaget festes

Dessverre er det slik i vårt kupert land at de færreste tomter og hager er helt vannrette, slik at vi klarer oss med enkel oppretting av kiler eller papp, for dermed å være klar for å legge gulvet på bjelkelaget. På denne tomten er terrenget slik at vi må bygge opp den ene langsiden for å få bjelkelaget til å ligge vannrett.

Vi borer hull i steinene vi har lagt under, sånn at vi kan forankre fire solide stolpesko i – nå ja, om ikke grunnfjellet, så i hvert fall i en stripe flott kampestein.

Det er lettere enn det umiddelbart ser ut til – hvis du vel å merke leier en kraftig borhammer med 22 mm steinbor, og ikke tror du klarer deg med den gamle drillen.

3 Hullet fylles halvt med egnet lim. Deretter har du 5-10 minutter for å sette stolpeskoen på plass, avhengig av temperatur. Vi bruker forankringsmørtelen Fischer FIS VS 300 i dette tilfellet.

TIPS

Noen stolpesko er splittet i enden, fordi de er beregnet for å bli støpt fast i betong. Det skal du ikke la deg hindre av. Du bare retter ut beinet ved hjelp av en slegge og en hammer.

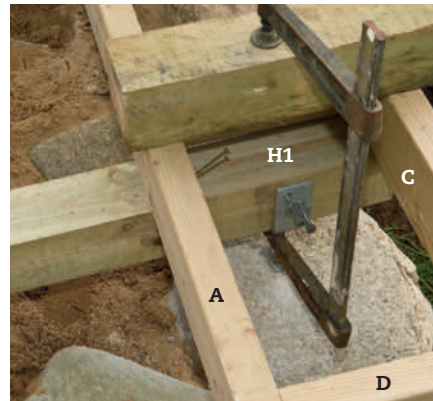
1 Vi borer hull i steinene med en borhammer med 22 mm bor, som du låner eller leier. Du kan godt innrette deg litt etter steinene når du plasserer hullene, bare de sitter 5 cm eller litt mer inn fra ytterammens innerside.

4 Stolpeskoen (L) presses ned i hullet, til limet kommer tytende ut.
TIPS: Som du ser fikserte vi terrassens kant med lekter da vi klosset motsatt ende opp på hellene. Terrassen skal være i vater og balanse når den monteres til bjelkeskoen.

2 Hullet blåses grundig fri for støv. Ellers blir det problem å få limet til å hefte og holde bjelkeskoen.
TIPS: En omgang med trykkluft fra en kompressor er ideelt til denne jobben.

5 Bærebjelken (H1) under bjelkelaget skrus fast i stolpeskoen (L), mens limet er bløtt – hvis stolpeskoen rekker høyt nok opp. Bærebjelken spennes til bjelkelaget mens limet herder. Etter tre timer tas tvingen og den midlertidige støtten vekk.

6 Hvis stolpeskoen ikke når opp til bærebjelken (H1), setter vi en loddrett stolpe (H2) inn mellom stolpesko og bjelke. Med gjærsagen sager vi et hakk i stolpen (H2), som bjelken plasseres i før de skrus sammen. Stolpen skrus så fast i skoene (L).

7 Til slutt settes bjelkelag og bærebjelker sammen med vinkelbeslag – samme type som vi brukte på rammen, eller noen litt mindre, de skal ikke belastes hardt. Deretter fjerner vi støtter og tvinger, og er klar for å legge gulvet.

Gulvet bygges opp

Nå kommer du til det familien din og gjestene legger merke til: terrasegulvet.

På dette gulvet bygges kanten av eik, resten av bankirai. Både det mørke treet fra Sydøstasia og den lysere eika er fra naturen tilgodesett med meget lang holdbarhet, men levetiden økes markant hvis treet står så tørt som mulig.

Du kan ikke unngå at en terrasse blir våt, men du kan lede regnvannet raskt unna, og du kan hjelpe til ved å gi treet gode muligheter for å tørke.

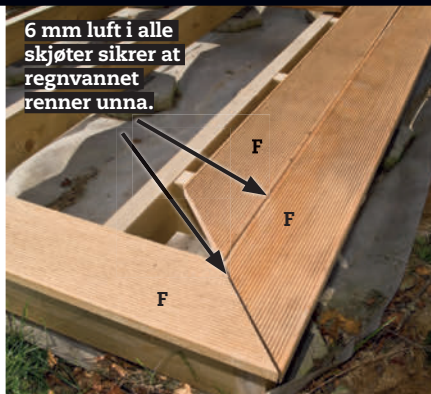
Derfor bygger vi med brede glipper, slik at det ikke står vann mellom to treflater. Og vi bruker terrassefleksbeslag som løfter gulvet fri fra rammeverket, og som ikke gir skruer hull på overflaten.

3 Beslaget skrues på undersiden av terrassebordene. Du bruker to skruer, og den fleksible delen av beslaget gjør at beslag og skruer følger treet når veden arbeider ved skiftende fukt. Beslaget settes slik at det vil sitte i kanten av en bjelke.

6 Beslagene settes forskjøvet i forhold til nabobordet, slik at beslagene sitter ved siden av hverandre på bjelken. Hvis du får satt et beslag litt skjevt, gjør den fleksible delen av beslaget det normalt ganske enkelt å flytte det litt i ene enden.

1 Eikebordene til kantene (F) skjæres til i riktig lengde. Du skal sikre 5-6 mm luft mellom bordene, slik at det ikke samler seg fukt. Er treet veldig tørt, så gir du litt mer luft, slik at de kan utvide seg uten å ligge for tett. Kanten legges 3 cm ut over rammen.

4 Det ytterste bordet skrues fast først. Beslagene er saget av slik at de ikke rekker ut over kanten. Bordet skrues fast gjennom beslagene i den ene siden. Da det har slått seg litt, fester vi endene og presser resten på plass, før de siste skruene settes i.

7 Terrassebordene må presses på plass, før du skrur dem fast. De holder seg sjelden rette over tre meter. Den faste luften på 6 mm sikres dels med avstandsklosser, eller som her med en skruetrekker, dels ved å presse bordet med et stemjern.

2 En ekstra tverrbjelke (D) settes opp hvis kantbordene ikke rekker hele veien, men må legges i forlengelse av hverandre. På den måten får du støtte under enden av begge bordene, og du fristes ikke til å legge dem for tett sammen.

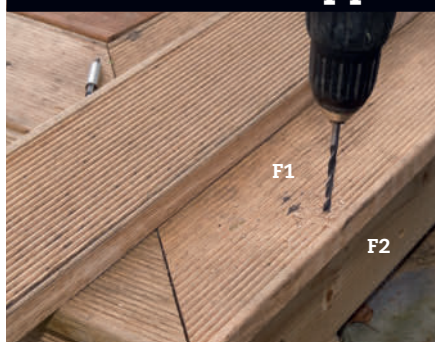

5 Bordene skrues kun fast i den ene siden – i den andre siden presses beslaget bare inn under nabobordet. Det betyr ikke bare at du unngår skruer på gulvets overside, men også at treet kan bevege seg sideveis uten å rive i skruene.

8 Avstanden til kantbordene skal også holdes. Selv om bankirai-bordene er saget i samme lengde, kan det bli nødvendig å kappe dem litt av. Det gjør du heldigvis helt uten problemer med kapp-/gjærsagen.

Sidene settes opp

1 De lodrette sidene (F2) settes opp til slutt. I første omgang fester vi dem med 60 mm skruer ovenfra gjennom det ytterste bordet (F1). Her aksepterer vi altså en skrue fra oversiden. Ideelt sett bør du forsøke, og lukke hullet med en trepropp.

2 Deretter skrues sidene til rammen, også med 5,0 x 60 mm rustfrie skruer. **TIPS:** Som du ser, har vi lagt fiberduk ut under terrassen for å stoppe ugress. Det er kun for å gi ro i sjelen. Det trenger så lite lys ned, at ugreset sannsynligvis ikke vil gro.

3 Avstanden mellom bordene i hjørnene kan trenge en justering. Det gjøres enkelt med et 6 mm notjern i overfresen, som føres langs en skinne. Men glippene vil alltid variere litt i bredden med årstidene og varierende luftfuktighet.

Rekkverk av vannrør

På terrassen her har vi laget et rekkverk av galvaniserte vannrør, som vi fikk en blikkenslager til å skjære til og lage gjenger i for oss. Det gir liten sikring, men er koselig å lene seg mot.

Her monteres rekkverket midlertidig med klammer og bolter på rammens innside.

Når første kantbord er lagt, reiser vi igjen rekkverket, mens vi fortsatt kan komme til for å bolte det fast.

Uten olje får terrassen raskt en grålig kulør, som passer fint inn i landskapet. Dermed passer alt sammen, helt ned til den lille eika, som spirer og vokser gjennom gulvet.